

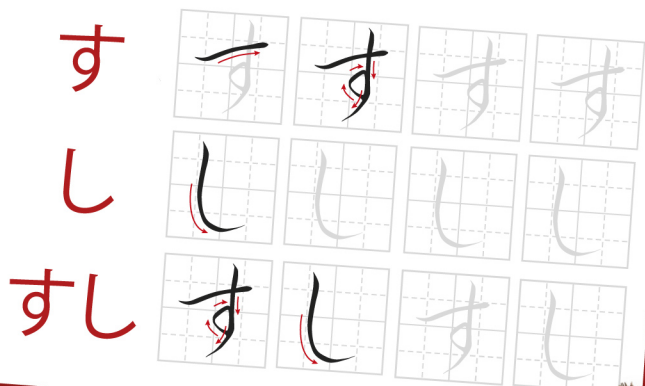
LAROUSSE

ZAČÍNÁME S JAPONŠTINOU

Učte se japonsky zábavnou formou!

Více než 100 her a cvičení
pro snadnou výuku výslovnosti
a psaní základních slov!

Napište slabiky hiragany **SU** a **ŠI**.

わさび **wasabi** japonský (zelený) křen
うどん **udon** silné ploché nudle
のり/海苔 **nori** mořské řasy

edika.

JAPONSKÉ
CENTRUM
BRNO

Tužku
do ruky!

Začínáme s japonštinou

- 1 Štětce do ruky ... připravit se, pozor, start!
- 2 Konničiwa! Dobrý den!
- 3 Japonské město
- 4 Ke stolu! O suši a lidech
- 5 Zeptejte se na cestu
- 6 V Kjótu na kole! V Tokiu metrem!
- 7 Japonský dům
- 8 U Japonců doma
- 9 Rodina
- 10 Nákupy v Zemi vycházejícího slunce
- 11 Japonské koupele
- 12 K několika japonským tradičním uměním
- 13 Japonská bojová umění
- 14 O gejšách
- 15 Čas dát si čaj
- 16 Pojdme do fastfoodu
- 17 Jedna, dvě, tři
- 18 Jedna mrkev, dvě jablka, tři kočky
- 19 Dny, měsíce, roky
- 20 Manga

Začínáme s japonštinou

Éditions Larousse

Překlad: Alena Polická

Odborná korektura: Koshi Hirayama

Odpovědná redaktorka: Yulia Mamonova

Technický redaktor: Jiří Matoušek

© Larousse 2012

Přeloženo z francouzského originálu Démarrez le japonais vydaného nakladatelstvím Larousse.

Translation © Alena Polická, 2014

Translation © Japonské centrum Brno, 2014

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-266-0545-4

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2014 ve společnosti Albatros Media a.s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 18 673.

© Albatros Media a.s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

 ALBATROS MEDIA a.s.

Výhrada práv:

Fotolia: 夢見る詩人 - a9luha - Aaron Amat - Achim Baqué - Aleksander - alle - amater - Anatomical Design - Andre - Andrey Zyk - Anna Kucherova - Anson - Anyka - Apeiron - Aptyp - koK - artintaka - azyryanov - bddigitalimages - Beboy - befree - ben_photos - benoit sarasin - blackcurrent - blainephoto - blanche - Blaz Kure - BooHoo - Boris Ryzhkov - bourbon - numérik - Brad Pict - CARRÉ PIXEL - Carsten Reisinger - chawalitpix - chenke007 - CHG - Christian Jung - Cobalt - Coprid - Corbis - creative_stock - CvanDijk - cvetanovski - Danny Hooks - Daria Miroshnikova - Daria T. - dario - Delphimages - Denis Krasnoukhov - Dmitry Chistoprudov - DoctorJools - Duncan Noakes - Durluby - eAlisa - Elena Schweitzer - Emilia Stasiak - Eric Isselée - Estelle Simon - Express3300 - felinda - fourmizen - Franco Deriu - fugu_24 - Geo Martinez - George Bailey - gotvideo - Greg - Hagit Berkovich - hankhampa - HLPPhoto - ivan kmit - jagodka - jedi-master - Jerome Dancette - JJAVA - JLV Image Works - joanna wnuk - JPC-PROD - Yuri Samsonov - kalou1927 - Kasia Biel - Katriina Järvinen - katemlk - kattyann - Kevin Largent - kim - Kmaeda - kuppa - Lev Dolgatsjov - Liliia Rudchenko - lily - Ludmila Peker - Madeleine Openshaw - majeczka - mao-in-photo - margouillat - photo - Maria Vazquez - mat75002 - matka_Wariatka - mettus - mihalec - mimon - MIXA - Moose408 - naipung - Naomi Hasegawa - neko92vl - nenovbrothers - nicotherin - Nomad_Soul - noritaka - Olga Nayashkova - Oxlock - pandore - Paolo Marzio - Paylessimages - paylessimages - Peter Albrektsen - philipus - photka - photoclicks - picsfive - Picture Partners - Pink Badger - Piotr Pawinski - Pixel & Création - Prapass Wannapinij - qyilly - Radu Razvan - reb - Reika - Rosemary Robenn - rrakkma - sact - Schlierner - Scruggelgreen - sdmix - Sebastien Maleville - Sei - Serguei Tchepik - siyaraku - slavapolo - Studiotouch - Tamara Kulikova - targezed - terumin - Thomas LAUNOIS - thongsee - TOMO - Tony Baggett - toskov - Tsuboya - tsuyoshit - twixx - Ulf - utemov - Vihar Andonov - wuttichok - Xavier MARCHANT - xie - Xuejun li - Yahia LOUKKAL - yang yu - yellowj - yellowrail - yo - yukiponoo - zhu difeng - Zipo.

Naučit se psát a mluvit japonsky

Hravé učení jazyka a kulturních zvyků

Učebnice *Začínáme s japonsčinou* si klade za cíl naučit čtenáře hravou metodou základy japonského písma a zároveň přinést zajímavé informace o kultuře, které se mohou hodit nejen při cestování, ale i například při návštěvě japonské restaurace. V každé kapitole budete vypracovávat cvičení na probíraná témata a kreslit tahy vybraných znaků. Pořadí tahů je třeba dodržovat – trénovat si to můžete stále dokola!

Japonské písmo: několik sdílených systémů

Japonské písmo se skládá ze tří systémů:
dvou slabičných: hiragany a katakany
a kandži

Dva slabičné systémy jsou tvořeny stejnými zvuky, ale jejich použití je odlišné:

- Slabičná „abeceda“ **hiragana** má oblejší tvary a používá se zejména pro „gramatická slova“, tj. pro slovesné koncovky (např. *ました* označuje v minulosti proběhlý děj) nebo syntaktické partikule (を doplňuje předmět přímý).

Používáme ji také pro zápis slov, která nemají kandži (ideogramy), nebo pokud jsme kandži zapomněli.

- Druhá slabičná „abeceda“, **katakana**, má naopak tvary ostřejší. Používá se pro transkripci slov cizího původu (*デパート* = obchodní dům, *オムレツ* = omeleta) a také citoslovci anebo citově zabarvených slov.

Ideogramy neboli **kandži** (kterých je více než 4 000) mohou mít až 20 tahů a často jdou vyslovit vícero způsoby. K jejich učení je třeba mít trpělivost a být vytrvalý. Přibližně 3 000 z nich se používá běžně a přibližně 2 000 je třeba znát pro přečtení novin.

Není výjimkou, aby text kombinoval všechny tři systémy. Často v textu navíc můžeme najít i slova zapsaná latinkou.

Japonci začínají při výuce písma hiraganou, poté se učí katakanu a nakonec kandži, které se učí postupně po celou dobu školní docházky. V této učebnici klademe důraz na výuku hiragany. Pro každý výraz uvádíme verzi v hiraganě (popř. katakaně) a zároveň i zápis v kandži, protože právě ten uvidíte např. na orientačních cedulích a protože právě ke kandži by vaše další učení japonsčiny mělo směřovat.

Po splnění všech úkolů budete umět zapsat většinu znaků hiragany, několik znaků katakany a také několik kandži. Určitě ale budete mít potřebnou motivaci k dalšímu studiu japonského jazyka a kultury!

がんばって

Hodně zdaru při studiu!

* Pro transkripci japonsčiny do latinky se ve světě nejběžněji používá tzv. Hepburnova transkripce, založená na angličtině. Pro české čtenáře je pohodlnější čist japonsčinu v české transkripci, která se od anglického zápisu liší zejména v těchto bodech: y > j, ts > c, ch > č, j > dž, sh > š (a která je v této knize důsledně používána).

Hiragana	Katakana	Přepis*
あ	ア	A
い	イ	I
う	ウ	U
え	エ	E
お	オ	O
か	カ	KA
き	キ	KI
く	ク	KU
け	ケ	KE
こ	コ	KO
さ	サ	SA
し	シ	ŠI
す	ス	SU
せ	セ	SE
そ	ソ	SO
た	タ	TA
ち	チ	ČI
つ	ツ	CU
て	テ	TE
と	ト	TO
な	ナ	NA
に	ニ	NI
ぬ	ヌ	NU
ね	ネ	NE
の	ノ	NO
は	ハ	HA
ひ	ヒ	HI
ふ	フ	FU
へ	ヘ	HE
ほ	ホ	HO
ま	マ	MA
み	ミ	MI
む	ム	MU
め	メ	ME
も	モ	MO
や	ヤ	JA
ゆ	ユ	JU
よ	ヨ	JO
ら	ラ	RA
り	リ	RI
る	ル	RU
れ	レ	RE
ろ	ロ	RO
わ	ワ	WA
を	ヲ	(W)O
ん	ン	N

Štětec do ruky ... připravit se, pozor, start!

Japonské písmo kombinuje více typů písma: dvě slabičné sady (hiragana a katakana) a kandži. Obě slabičná písma sice zapisují stejné slabiky, ale liší se grafickou podobou a použitím: あ=ア=A. Hiragana má zaoblenější tvary a používá se při zápisu gramatických koncovek a slov bez ideografického zápisu. Katakana se zapisují výpůjčky a citoslovce. Většina japonských slov se píše pomocí znakového písma kandži, které je tvarově o dost komplexnější. Tyto znaky se navíc často dají číst vícero způsoby!

Víte, že?

Tradičně se v japonštině píše shora dolů a zprava doleva, bez mezer mezi slovy. Čárka se píše takto a tečka následovně . Je nutné dbát na pořadí tahů znaku! Na označení čtení kandži se občas používá tzv. furigana („malá hiragana“).

Slovníček důležitých pojmů

ひらがな	hiragana	hiragana
カタカナ	katakana	katakana
かんじ / 漢字	kandži	kandži
ふで / 筆	fude	štětec
すみ / 墨	sumi	inkoust, tuš
ローマ字 / ローマ字	rómadži	latinka
かみ / 紙	kami	papír
かく / 書く	kaku	psát
しょどう / 書道	šodó	kaligrafie

Pojďte si hrát

Vzpomeňte si, že hiragana má oblejší tvary, katakana ostřejší, a kandži se skládá z většího počtu tahů. Zakroužkujte v textu znaky v hiraganě. Znaky v katakaně dejte do rámečku a podtrhněte všechna kandži.

秋も深まり、新酒の季節になりました。ひやおろしが出回り、ヌーボーの解禁は目前。今年の味はどうなんでしょう。楽しみですね！

Velké poděkování Číně!
 Je zřejmé, že **kandži** Japonci přejali z Číny. Překvapivější může ale být, že to samé platí i pro **hiraganu** a **katakanu**, a to přesto, že se používají pouze v japonštině! Tato dvě slabičná písmena vznikla pozměněním tvaru některých čínských znaků.

Pojďte si hrát

Pozorně si prohlédněte počet tahů a tvar kandži a ke každému z nich přiřadte číslo definice, která popisuje jeho význam.

- ① Slož mě ze třech tahů, a budu velký.
- ② Přidej jeden tah vpravo nahoře, a bude ze mě pes!
- ③ Přidej jednu drobnou čárku dovnitř k levé čáře, a budu tlustý!

犬 ○   大 ○   太 ○

Nejužitečnější výrazy

字がきれいです。

Dži ga kiré desu.

Krásně píšete.

ローマ字で書いて
くれませんか。

**Rómadži de
kaitekuremasenka?**

Mohli byste to napsat
v latince, prosím?

日本語が読めません。

Nihongo ga jomemasen.

Japonštinu neumím přečíst.

ひらがながちょっと読めます。

Hiragana ga čotto jomemasu.

Trochu umím přečíst hiraganu.

Iroha

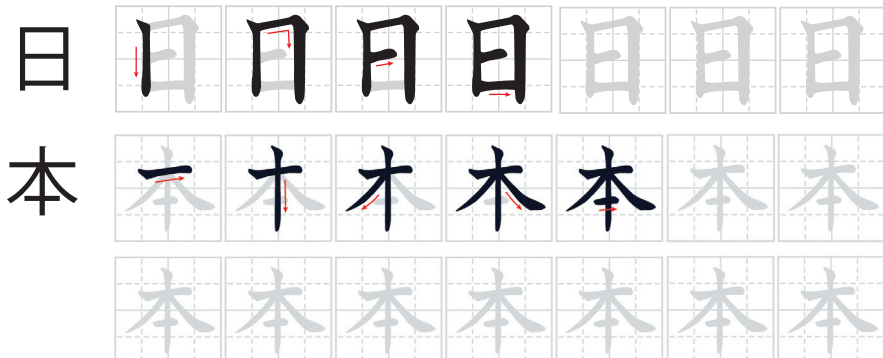
Tato slavná **báseň** z 12. století se skládá ze všech písmen **hiragany** té doby. Používá se na procvičovací kaligrafie. V některých japonských divadlech se ještě stále používá pořadí znaků hiragany podle irohy na označení řad sedadel.

いろはにほへと
ちりぬるを
わかよたれそ
つねならむ
うゑのおくやま
けふこえて
あさきゆめみし
ゑひもせす

Tužku do ruky!

A nakonec napište kandži 日本, **Nihon** (Japonsko):

V Japonsku je velice důležité respektovat etiketu, ať už slovy nebo gesty. Správný způsob, i když trochu neobvyklý: když jste nachlazení, nesmrkejte, ale popotahujte. Ale pozor, stejně jako v některých situacích volíme vykání, Japonci používají různé výrazy podle toho, s kým právě mluví. Některé výrazy, které se nacházejí před podstatnými jmény, mají zdvořilostní funkci: お茶 (oča = čaj), お水 (omizu = voda), nebo お金 (okane = peníze).

Pokud chcete pozdravit kamaráda, můžete jen lehce pokynout hlavou. Při oficiálnějších příležitostech se však při pozdravu musíte uklonit – čím více je situace formálnější, tím více se klaňte!

あ **A** ve slově 赤い akai (červený)
 い **I** ve slově 犬 inu (pes)
 う* **U** ve slově 海 umi (moře)
 え **E** ve slově 駅 eki (nádraží)
 お **O** ve slově 女 onna (žena)

* Znak う se také používá k zápisu prodloužení hlásky o (např. ve slově arigató).

Pozn.: Výslovnost „u“ je zavřenější. Zejména v koncové pozici je u neznlé: gozaimasu tedy vyslovíme [gozaimas] atd.

Slovníček důležitých pojmů

おはようございます / お早うございます	ohajó gozaimasu	Dobré ráno!
こんにちは / 今日は	konničiuwa	Dobrý den!
さようなら	sajónara	Na shledanou!
こんばんは / 今晚は	konbanwa	Dobrý večer!
ありがとうございます	arigató gozaimasu	Děkuji.
どうもありがとう ございます	dómo arigató gozaimasu	Velice vám děkuji.

Pojďte si hrát

Co řeknete v následujících situacích?

08:05

15:20

① 今日は

② どうもありがとうございます

③ お早うございます

Umění pozdravu

Čím více je osoba, která zdraví, v **úklonu** a čím pozdrav trvá déle, tím více vyjadřuje **podřazenost** ve společenské hierarchii. Zdravení tímto způsobem je dětem vštěpováno od útlého věku a je ve společnosti natolik samozřejmé, že i při použití bankomatu se virtuální postavička uklání na výraz **poděkování**. Stejně tak se Japonci nemohou udržet a uklánějí se i při telefonování!

